

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 602/2025-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Vladimírom Šárnikom, Rožňavská 2, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava II (pôvodne Okresný súd Bratislava IV) v konaní vedenom pod sp. zn. B4-56Em/8/2018 (pôvodne sp. zn. 56Em/8/2018) takto

rozhodol:

- Postupom Mestského súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. B4-56Em/8/2018 **bolo porušené** právo sťažovateľa starať sa o svoje deti a vychovávať ich podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, jeho základné právo na ochranu pred zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie **3 000 eur**, ktoré **je** Mestský súd Bratislava II **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. júla 2025, ktorú uznesením č. k. I. ÚS 602/2025-16 z 23. októbra 2025 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu, domáha vyslovenia porušenia svojho práva starať sa o svoje deti a vychovávať ich podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na ochranu pred zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na rovnosť medzi manželmi podľa čl. 5 Protokolu č. 7 k Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 7“) postupom mestského súdu v konaní označenom v záhlaví tohto nálezu. Navrhuje, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie 30 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh, vyjadrení mestského súdu a vlastnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ ako oprávnený podal 4. decembra 2018 na okresnom súde návrh na výkon rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia, a to uznesenia okresného súdu č. k. 13P/142/2017-64 z 13. júla 2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/415/2017-109 z 5. októbra 2017, ktorým okresný súd upravil styk s maloletou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (dcérou sťažovateľa), keďže povinná (matka maloletej) rozhodnutie o úprave styku nerešpektovala a bránila sťažovateľovi v stretávaní sa s dcérou. Sťažovateľ sa zároveň domáhal určenia termínov náhradných stretnutí, ktoré neboli realizované.

3. Okresný súd uznesením č. k. 56Em/8/2018-70 z 13. mája 2019 nariadil výkon neodkladného opatrenia, proti ktorému podala povinná 18. júna 2019 odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol uznesením č. k. 18CoE/153/2019-107 z 28. augusta 2019 tak, že odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil. Krajský súd zároveň uviedol, že úlohou prvoinštančného súdu bude ďalej pokračovať v konaní o výkon rozhodnutia v intenciách § 378 a nasl. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

4. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 397/2020-18 z 20. augusta 2020 odmietol ako zjavne neopodstatnenú v poradí prvú ústavnú sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie označených práv zbytočnými priet'ahmi okresného súdu v napadnutom konaní.

5. Okresný súd uznesením z 2. februára 2021 nariadil neodkladné opatrenie spočívajúce v uložení povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu v zariadení [REDAKOVANÉ]. Z komplexnej správy daného zariadenia z absolvovaného psychologického poradenstva vyplýva, že k stretnutiam dochádzalo v obmedzenom rozsahu, resp. k nim vôbec nedochádzalo, teda neodkladné opatrenie nenaplnilo účel.

6. Okresný súd uznesením z 12. mája 2022 uložil povinnosť účastníkom konania podrobiť sa odbornému sociálno-psychologickému poradenstvu v organizácii Úsmev ako dar. Predmetné uznesenie bolo potvrdené uznesením krajského súdu sp. zn. 18CoE/91/2022 z 29. júla 2022. Vyzval 10. novembra 2022 organizáciu Úsmev ako dar k oznámeniu, či výchovné opatrenie nariadené uznesením prebieha. Odpoveď danej organizácie bola okresnému súde doručená 9. marca 2023, pričom v zmysle uvedenej správy k stretnutiam nedochádzalo v dôsledku absencie súčinnosti matky maloletej.

7. Mestský súd (po prechode výkonu súdnictva) uznesením z 3. decembra 2024 uložil povinnej (matke maloletej) podľa § 382 ods. 1 CMP pokutu 500 eur.

8. Na základe v poradí druhej ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavný súd nálezom č. k. IV. ÚS 17/2025-24 z 11. februára 2025 vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu v napadnutom konaní a sťažovateľovi priznal primerané finančné zadosťučinenie 3 000 eur.

9. Následne mestský súd uznesením z 12. mája 2025 začal *ex offo* konanie o zrušenie neodkladného opatrenia, ktoré vylúčil na samostatné konanie. Dôvodom bolo právoplatné rozhodnutie v konaní

vo veci samej vedenom pod sp. zn. B2-25P/175/2017, a to rozsudkom z 30. septembra 2024 o určení (okrem iného aj) styku sťažovateľa s maloletou, ktorý nadobudol právoplatnosť 30. apríla 2025 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 12CoP/11/2025 z 26. marca 2025. Na základe uvedeného mestský súd uznesením sp. zn. 41P/68/2025 zo 16. mája 2025 zrušil exekučný titul (neodkladné opatrenie). Uznesením z 12. júna 2025 napadnuté konanie o výkon rozhodnutia zastavil. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 23. júla 2025 po tom, čo krajský súd uznesením sp. zn. 12CoE/10/2025 z 27. augusta 2025 odmietol odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu o zastavení konania. Dňa 7. novembra 2025 bolo mestskému súdu doručené dovolanie sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

10. Sťažovateľ namieta porušenie svojich označených hmotných práv postupom mestského súdu v napadnutom konaní trvajúcim 6 rokov a 6 mesiacov, pričom splnenie vykonávanej povinnosti nebolo dosiahnuté. Mestský súd uložil povinnej donucovaciu pokutu až 5 rokov po začatí výkonu rozhodnutia a v napadnutom konaní nedokázal sťažovateľovi zabezpečiť styk s maloletou (ani sa o to nepokúsil), čo malo za následok narušenie ich vzájomného vzťahu. Na ilustráciu uvádza, že v zmysle znaleckého posudku z roku 2020 maloletá s ním chcela tráviť čas, no v rámci výsluchov, ktoré prebehli v rokoch 2023 a 2024, už uvádzala, že si sťažovateľa nepamätá a odmieta stretávanie s ním. Práve z uvedených dôvodov tento typ konania vyžaduje výnimočnú rýchlosť konania. Sťažovateľ mestskému súdu vytýka, že namiesto riadneho preverenia tvrdení povinnej, zohľadnenia skutočností zistených v súvisiacom konaní (sp. zn. B4-25P/175/2017) alebo realizácie výkonu rozhodnutia opakovane nariadil neefektívne psychologické poradenstvo, ktorého sa povinná nezúčastňovala. Podľa sťažovateľa mestský súd rezignoval na svoju úlohu a svojím postupom sa postavil iba do roly mediátora či štatistu. Touto nečinnosťou, resp. nesprávnou činnosťou okrem porušenia práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieskumov mestský súd porušil aj v aktuálnej ústavnej sťažnosti označené hmotné práva, keďže v dôsledku jeho postupu nemal možnosť stretávať sa so svojou dcérou takmer 7 rokov.

III.

Vyjadrenie mestského súdu

11. Predsedníčka mestského súdu vo svojom vyjadrení uviedla chronológiu procesných úkonov vykonaných po vydaní nálezov sp. zn. IV. ÚS 17/2025, keď mestský súd vykonával úkony smerujúce ku skončeniu konania. Pripomenula, že s ohľadom na predmet konania v ňom nejde primárne o záujem o čo najrýchlejšie právoplatné skončenie veci, ale o to, aby počas rodičovského konfliktu presahujúceho rámec viacerých konaní súd postupoval tak, aby sa vzťah medzi rodičom a maloletým dieťaťom realizoval v súlade so záujmom maloletého. Napriek uvedenému trvá na tom, že mestský súd priebežne konal, no na celkovú dĺžku napadnutého konania malo vplyv správanie účastníkov a ich vzájomný konflikt (ktorý sa pretavil aj do zhoršeného vzťahu medzi sťažovateľom a maloletou), ako aj ich početné podania a v neposlednom rade aj potreba odborného poradenstva. Predsedníčka mestského súdu odkázala aj na vyjadrenie zákonnej sudkyne, ktorá zdôraznila najmä vysoký počet jej pridelených vecí (256), z toho 202 nerozhodnutých.

12. Vzhľadom na to, že vyjadrenie mestského súdu obsahuje najmä chronológiu procesných úkonov, ktoré sú sťažovateľovi známe zo samotného spisu, resp. upozornenie na všeobecne známu preťaženosť súdov, ústavný súd nepovažoval za nevyhnutné vyzývať sťažovateľa na zaujatie stanoviska k danému vyjadreniu a pristúpil k meritórnemu posúdeniu dôvodnosti ústavnej sťažnosti.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

13. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie hmotných práva sťažovateľa (podľa čl. 41 ods. 4 a čl. 19 ods. 2 ústavy, podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 5 protokolu č. 7) v súvislosti s už ústavným súdom vysloveným porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov postupom mestského súdu v napadnutom konaní.

14. Ústavný súd nálezom č. k. IV. ÚS 17/2025-24 z 11. februára 2025 vyslovil porušenie sťažovateľovho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu v napadnutom konaní, prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prietahov a sťažovateľovi priznal primerané finančné zadostučinenie 3 000 eur. Pri svojom rozhodovaní okrem iného zohľadnil skutkovú zložitnosť napadnutého konania (v dôsledku princípu materiálnej pravdy), ako aj procesnú aktivitu sťažovateľa (aj matky), ktorú mu síce nemožno vytýkať, avšak nemožno pričítať štátu zodpovednosť za prietahy, ktoré v konaní vznikli v dôsledku nutnosti vysporiadať sa s návrhmi účastníkov konania. Napriek uvedenému konštatoval, že nemožno z ústavnoprávneho hľadiska akceptovať, že k realizácii styku medzi sťažovateľom a jeho maloletou dcérou nedošlo ani po viac ako šiestich rokoch od začatia napadnutého konania.

15. Po právoplatnosti citovaného nálezu (20. februára 2025) sťažovateľ 14. marca 2025 oznámil mestskému súdu nere realizovanie styku, ten zaslal jeho podanie na vyjadrenie matke. Medzitým nadobudol právoplatnosť rozsudok mestského súdu vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, čoho následkom bolo vydanie uznesenia o začatí konania *ex offio* o zrušení neodkladného opatrenia a vylúčení veci na samostatné konanie. Uznesením z 12. júna 2025 mestský súd napadnuté konanie zastavil. Dňa 4. júla 2025 sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť a následne 28. júla 2025 napadol uznesenie o zastavení konania odvolaním. Následkom uvedeného nastalo právoplatné skončenie napadnutého konania a jeho archivácia až 25. septembra 2025 po tom, čo krajský súd uznesením z 27. augusta 2025 odvolanie sťažovateľa odmietol.

16. Ústavná sťažnosť tak bola doručená ústavnému súdu v čase, keď nebolo napadnuté konanie právoplatne skončené. Zároveň ústavný súd konštatuje, že po právoplatnosti predchádzajúceho nálezu mestský súd vykonával procesné úkony smerujúce k ukončeniu konania bez zbytočného odkladu.

17. Aktuálna ústavná sťažnosť však nesmeruje proti postupu mestského súdu v období po právoplatnosti predchádzajúceho prietahového nálezu, ale sťažovateľ sa na základe už vysloveného porušenia svojich procesných práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov domáha vyslovenia porušenia aj svojich v bode 1 tohto nálezu označených práv.

18. Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už vyslovil právny názor, podľa ktorého nesplnenie pozitívneho záväzku štátu a jeho orgánov vrátane všeobecných súdov zabezpečiť, resp. poskytnúť

účinnú ochranu práv a slobôd jednotlivcov v primeranej lehote, možno považovať za neoprávnený zásah do rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy vtedy, ak je nepochybné, že v dôsledku nedostatku existencie meritórneho rozhodnutia sa zhoršuje postavenie dotknutého rodiča v tom zmysle, že rozvíjanie, resp. obnova vzťahu s jeho dieťaťom je v súvislosti s uplynutím času podstatne sťažená (napr. III. ÚS 410/2022, m. m. III. ÚS 351/2014, tiež II. ÚS 566/2016).

19. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) už rozhodol, že neúčinné a najmä oneskorené vedenie konania o zverenie maloletého do osobnej starostlivosti a o styku s maloletým môže viesť k porušeniu pozitívnych záväzkov podľa čl. 8 dohovoru. V prípadoch týkajúcich sa vzťahu medzi rodičom a dieťaťom je povinnosťou súdov postupovať s mimoriadnu starostlivosť vzhľadom na riziko, že plynutie času môže viesť k faktickému rozhodnutiu vo veci. Táto povinnosť, ktorá je rozhodujúca pri posudzovaní, či bol prípad prerokovaný v primeranej lehote, ako to vyžaduje čl. 6 ods. 1 dohovoru, tvorí aj súčasť procesných požiadaviek implicitne obsiahnutých v čl. 8 dohovoru (porov. rozsudok ESLP z 12. 9. 2024 vo veci L.B. proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 5541/22).

20. Domáhať sa ochrany základných práv podľa čl. 41 ods. 1 až 5 ústavy je možné len v medziach zákona, ktorý tieto ustanovenia vykonáva (čl. 51 ods. 1 ústavy). Konanie o výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku je osobitným druhom vykonávacieho konania smerujúceho k dosiahnutiu účelu základného konania, pri ktorom vystupuje popri ochrane rodičovských práv do popredia najlepší záujem dieťaťa.

21. V napadnutom konaní bol „v hre“ styk sťažovateľa s maloletou dcérou, teda výkon jeho rodičovských práv k maloletej dcére, s ktorým je spojená možnosť jeho výchovného pôsobenia, vytvárania, resp. upevňovania citovej väzby. Je nepochybné, že faktické nedodržiavanie režimu súdom formálne upravených rodičovských práv môže pri ukrátenej strane viesť k porušeniu rodičovských práv v úrovni zákonnej a v prípadoch zásahu do samotnej podstaty práv aj v rovine ústavnej (porov. I. ÚS 363/2023).

22. V dôsledku neefektívneho postupu a nečinnosti mestského súdu v napadnutom konaní napriek existencii právoplatného súdneho rozhodnutia o úprave styku sťažovateľa s maloletou k styku dlhodobo (takmer sedem rokov) nedochádzalo, sťažovateľ tak reálne nemal v tomto smere možnosť výkonu svojich rodičovských práv a povinností (porov. III. ÚS 410/2022), čo sa prejavilo aj v stagnácii vývoja vzťahu maloletej k sťažovateľovi. V okolnostiach prejednávanej veci ústavný súd pripomína, že skutočnosť, že rodičia dieťaťa nespolupracujú, nezbavuje vnútroštátne orgány povinnosti prijať všetky nevyhnutné a vhodné opatrenia na to, aby boli udržané rodinné putá (napr. Reslová proti Českej republike, rozsudok z 18. 7. 2006, ods. 56) (porov. III. ÚS 199/2022).

23. Vychádzajúc zo záverov nálezu č. k. IV. ÚS 14/2025-24 z 11. februára 2025, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na mieru ústavnej neakceptovateľnosti napadnutého postupu mestského súdu došlo v priamej príčinnej súvislosti s porušením základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj k neoprávnenému zásahu do jeho základného práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a podľa čl. 8 dohovoru a práva starať sa o svoje deti a vychovávať ich podľa čl. 41 ods. 4 ústavy (bod 1 výrokovej časti tohto nálezu).

24. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že judikatúra EŠLP chápe v prípadoch týkajúcich sa vzťahu sťažovateľa s jeho dieťaťom povinnosť preukázať mimoriadnu starostlivosť, ktorá je rozhodujúca pri posudzovaní, či bola vec prerokovaná v primeranej lehote (podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) ako súčasť procesných požiadaviek implicitne uvedených v čl. 8 dohovoru (napr. rozsudok z 10. 11. 2005 vo veci Süss proti Nemecku, bod 100, č. sťažnosť č. 40324/98, rozsudok z 2. 4. 2015 vo veci Ribić proti Chorvátsku, bod 92, sťažnosť č. 27148/12). A preto v prípade namietaného ohrozenia práva na rodinný život, ak sa sťažovatelia odvolávali na čl. 6 a zároveň na čl. 8 dohovoru, EŠLP preskúmal skutkové okolnosti výlučne podľa čl. 8 dohovoru. Uvedené umocňuje názor ústavného súdu, že namietaný postup mestského súdu mohol a mal sťažovateľ namietat aj vo vzťahu k porušeniu čl. 8 ods. 1 dohovoru už vo svojej predchádzajúcej (úspešnej) ústavnej sťažnosti, no, prihliadnuc na osobitný citlivý predmet napadnutého konania, nepovažoval to za prekážku pre svoje rozhodnutie, tak ako je uvedené v predchádzajúcom odseku. Sťažovateľom zvolený procesný postup však ústavný súd zohľadnil pri rozhodovaní o náhrade trov konania.

25. Právo na rovnosť medzi manželmi podľa čl. 5 protokolu č. 7 (v zmysle ktorého pri uzavieraní manželstva, počas manželstva a v prípade jeho zániku majú manželia rovnaké práva a povinnosti občianskoprávnej povahy medzi sebou a vo vzťahoch ku svojim deťom. Tento článok nebráni štátom prijať opatrenia, ktoré sú nevyhnutné v záujme detí) sťažovateľ zahrnul do petitu požadovaného výroku, avšak vzhľadom na obsah ústavnej sťažnosti ústavný súd nezistil žiadne dôvody porušenia tohto základného práva, žiadnu argumentáciu alebo skutkové okolnosti, za ktorých k porušeniu tohto práva malo dôjsť, ku ktorým by bolo možné zo strany ústavného súdu zaujať stanovisko. Vzhľadom na uvedené sťažnosti v tejto časti nevyhoveli (bod 3 výroku tohto nálezu).

26. Ústavný súd neprikázal mestskému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prieťahov podľa čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [(ďalej len „zákon o ústavnom súde“); bod 3 výrokovej časti tohto nálezu]. Z vlastnej rozhodovacej činnosti je ústavnému súdu známe, že takýto príkaz konať v napadnutom konaní bol už mestskému súdu uložený nálezom č. k. IV. ÚS 17/2025-24 z 11. februára 2025.

V.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

27. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti navrhuje, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie 30 000 eur.

28. Ústavný súd vzhľadom na okolnosti posudzovanej veci (najmä priznanie primeraného finančného zadosťučinenia 3 000 eur predchádzajúcim nálezom) posudzoval možnosť v súlade s čl. 127 ods. 3 ústavy a § 135 zákona o ústavnom súde priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie, majúc pritom na pamäti, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu.

29. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia vychádza spravidla ústavný súd zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41

dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Európsky súd pre ľudské práva očakáva, že vnútroštátne súdy budú priznávať čiastky, ktoré nie sú neprimerané v porovnaní s čiastkami prisudzovanými ESLP v podobných veciach. Z bodu 135 rozsudku veľkého senátu ESLP z 29. marca 2006 vo veci Apicella proti Taliansku (sťažnosť č. 64890/01) vyplýva, že za podobné prípady považuje ESLP dve konania, ktoré prebiehali po rovnakú dobu, na rovnakom počte stupňov sústavy súdov s rovnakým významom s prevažne rovnakým správaním sťažovateľov a v rovnakej krajine.

30. V okolnostiach prejednáwanej veci ústavný súd prihliadol na rozsudok ESLP z 12. septembra 2024 vo veci L.B. proti Slovenskej republike (sťažnosť č. 5541/22), v ktorom vyslovil porušenie čl. 8 dohovoru z dôvodu, že Slovenská republika nepodnikla všetky potrebné kroky na zabezpečenie účinného uplatňovania rodičovských práv sťažovateľa, resp. uľahčenie jeho kontaktu so synom (v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému trvajúcom štyri roky), a priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie 9 000 eur.

31. V už citovanom rozsudku Apicella proti Taliansku (bod 136) ESLP vyslovil, že čiastka, ktorú prizná z titulu morálnej ujmy, môže byť nižšia, než akú možno vyvodit' z jeho judikatúry, ak už sťažovateľ dosiahol na vnútroštátnej úrovni konštatovanie porušenia a získal náhradu v rámci vnútroštátneho právneho prostriedku nápravy. Okrem toho, že sa existencia vnútroštátneho prostriedku nápravy zhoduje so zásadou subsidiarity, ESLP prihliada aj na to, že tento prostriedok je bližší a dostupnejší ako sťažnosť podávaná k ESLP, je rýchlejší a konanie o ňom prebieha v jazyku sťažovateľa, má teda výhody, ktoré majú byť zohľadnené.

32. Zároveň ústavný súd vzal do úvahy aj výšku priznaného finančného zadosťučinenia v prípade obdobných ústavných sťažností (namietajúcich aj porušenie hmotných práv) podaných proti postupu všeobecných súdov v konaniach týkajúcich sa výkonu rozhodnutia vo veci maloletých trvajúcich dokonca kratšie (dva až štyri roky) než v prejednáwanej veci (napr. I. ÚS 363/2023, III. ÚS 199/2022, III. ÚS 410/2022).

33. Na základe uvedených východísk ústavný súd považoval za primerané priznať sťažovateľovi (ďalšie) finančné zadosťučinenie 3 000 eur (bod 2 výrokovej časti tohto nálezu). Vo zvyšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia ústavnej sťažnosti sťažovateľa nevyhovelo (bod 3 výrokovej časti tohto nálezu). Len pripomína (s odkazom na nález IV. ÚS 17/2025), že za porušenie práv sťažovateľa postupom mestského súdu v napadnutom konaní mu priznal finančné zadosťučinenie dokopy 6 000 eur.

VI.

Trovy konania

34. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania ústavný súd vychádzal z § 73 zákona o ústavnom súde, v zmysle ktorého účastník konania na ústavnom súde v zásade sám znáša trovy takého konania a len v odôvodnených (i) prípadoch môže (ii) podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania. Zákon o ústavnom súde tak nestavia právo na náhradu trov konania do nárokovateľnej polohy, ako je to v iných druhoch regulovaných právno-aplikačných procesoch (napr. civilné sporové konanie, správne súdne konanie, exekučné konanie a ďalšie). Ústavný súd disponuje

širokým priestorom na úvahu o tom, či vôbec priznať náhradu trov konania, a ak áno, v akom rozsahu (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 357/2021, I. ÚS 418/2022).

35. Sťažovateľ si uplatnil trovy za podanie ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie jeho hmotných (a vo vzťahu k čl. 8 ods. 1 dohovoru z časti aj procesných) práv v súvislosti a z dôvodu už vysloveného porušenia jeho procesných práv na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov postupom rovnakého súdu v rovnakom napadnutom konaní nálezom ústavného súdu na základe jeho predchádzajúcej ústavnej sťažnosti (v ktorom mu bola priznaná náhrada trov konania pred ústavným súdom). Pri podaní aktuálnej ústavnej sťažnosti je zastúpený iným právnym zástupcom než v konaní o jeho predchádzajúcej ústavnej sťažnosti.

36. Ústavný súd v okolnostiach prejednávanej veci nepovažuje za účelný taký postup sťažovateľa, ktorý, zastúpený rôznymi právnymi zástupcami, podal dve ústavné sťažnosti, v ktorých namietal porušenie svojich síce odlišných práv, no postupom toho istého odporcu v rovnakom konaní. Ako vyplýva z rozhodovacej činnosti ústavného súdu (napr. I. ÚS 363/2023, III. ÚS 199/2022, III. ÚS 410/2022), sťažovateľom nič nebráni domáhať sa jednou ústavnou sťažnosťou vyslovenia porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a zároveň aj súvisiacich práv hmotnej povahy, v tomto prípade práva na ochranu rodinného života.

37. Z uvedených dôvodov ústavný súd návrhu sťažovateľa na náhradu trov konania nevyhovel (bod 3 výrokovej časti tohto nálezu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. decembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu